
Fagnotat

Til:

Kopi til:

Fra: Magne Amundsen

Sak: HØRING - FORSLAG TIL INNRETNING PÅ HAVBRUKSFONDET

Saksnr./Arkivkode

15/8654 /7913/16/U43 &13

Sted

TROMSØ

Dato

11.02.2016

HØRING - FORSLAG TIL INNRETNING PÅ HAVBRUKSFONDET

Hva saken gjelder:

Det drives i dag oppdrett av laks, ørret og regnbueørret i totalt 160 kystkommuner, fra Lyngdal i sør til Hammerfest i nord, hvor havbruksnæringen bidrar med aktivitet, sysselsetting og inntekter. Likevel opplever mange kommuner at de får for lite igjen for å tilrettelegge for næringen. Derfor er Regjeringen bedt av Stortinget om å opprette et Havbruksfond.

Det Kongelige Nærings- og Fiskeridepartement har sendt på høring et forslag til innretning av Havbruksfondet.

Høringsfrist er 18.februar 2016.

Saksutredning:

Nærmere om Stortingets innstilling til innretning av Havbruksfondet

Komiteen mener en større andel av inntektene fra vederlag for nye konsesjoner og vekst på eksisterende skal tilfalle kommunene og fylkeskommunene som har oppdrettsvirksomhet.

Komiteen peker på at dette er viktig for å stimulere kommunene til å stille egnede arealer til rådighet for oppdrettsnæringen.

Komiteen mener kommuner og fylkeskommuner med oppdrettsvirksomhet skal få 80 % av inntektene fra både vederlag for nye konsesjoner og vekst på eksisterende. De resterende 20% tilfaller staten. Dette hjemles i akvakulturloven som et nytt ledd i bestemmelsen som i dag hjemler vederlag for tildeling av konsesjoner.

Komiteen mener inntektene som skal tilfalle oppdrettskommunene skal fordeles gjennom et havbruksfond, og ber regjeringen, i forbindelse med statsbudsjettet for 2016, legge frem forslag om innretningen på et slikt fond.

Tromsø kommunes vurdering

Eksempel på beregning av fondets inntekter

Fondets inntekter vil avhenge av hvor mye ny produksjonskapasitet som blir tildelt, noe som i henhold til systemet beskrevet i havbruksmeldingen igjen vil avhenge av bl.a.

lakselussituasjonen, miljøpåvirkning, marked etc. Nye konsesjoner vil bli tildelt via fastpris og/eller auksjon. Fastpris er p.t. ikke fastsatt og auksjonspris vil kunne variere mye ift bl.a. markedssituasjonen for laks.

Havbruksfondet skal sikre en rimelig fordeling av kommunal sektors andel av vederlaget på alle fylkeskommuner og kommuner med oppdrettsvirksomhet. Forslag til innretning på Havbruksfondet fra Regjeringen i høringsnotatet er 20 % til staten, 10 % til fylkeskommunene og 70 % til de berørte kommunene. Tromsø kommune slutter seg til denne fordelingen.

Andel vekst/Vederlag pr. tillatelse	10 mill. kr	30 mill. kr	50. mill. kr	70 mill. kr
Vekst i 100% av prod.områder	199 236 614	597 709 843	996 183 072	1 394 656 301
Vekst i 50% av prod.områder	99 618 307	298 854 922	498 091 536	697 328 151
Vekst i 10 % av prod.områder	19 923 661	59 770 984	99 618 307	139 465 630

Tabellen over viser hvor mye den totale kommunale andelen av fondet (70% av totalen) vil bli pr år gitt ulik pris for konsesjon og vekstpotensiale. Det er altså stor usikkerhet vedrørende fondets inntekter – fra 20 mill til 1,4 mrd. Et realistisk anslag ligger imidlertid i området 1 mrd kr pr år.

Samlet Maksimal Tillat Biomasse (MTB) for kommersielle tillatelser til oppdrett av laks, ørret og regnbueørret på lokalitetsnivå var pr november 2015 3,04 millioner tonn. Tromsø kommunes andel av dette er 1,09%. Dersom utbetaling fra fondet følger hver enkelt kommunes andel av MTB vil altså Tromsø kommune kunne få inntekter på mellom 220.000 til 15 millioner pr år.

Tromsø kommune har i den nylig vedtatte kystzoneplanen avsatt areal til sju nye konsesjoner. Fem stk a 3.500 tonn, og to stk a 6.500 tonn. Totalt utgjør lokalitetene 31.500 tonn.

Nasjonalt eller regionalt havbruksfond?

I bred forstand er det mange kommuner og fylkeskommuner som tilrettelegger for oppdrettsnæringen. En naturlig avgrensning av virkeområdet for fondet er imidlertid at det kun er kommuner og fylkeskommuner med oppdrett av laks, ørret eller regnbueørret i sine sjøarealer som bør ha krav på inntekter fra havbruksfondet. Tromsø kommune slutter seg til denne avgrensningen.

I havbruksmeldingen legges det opp til å dele kysten inn i 11-13 produksjonsområder hvor det etableres miljøindikatorer som skal gi grunnlag for å vurdere vekst i det enkelte produksjonsområde annethvert år. Et spørsmål er derfor om det bør opprettes et nasjonalt havbruksfond, eller om det bør opprettes 11-13 havbruksfond – ett for hvert produksjonsområde. Et annet alternativ er fylkesvise havbruksfond, noe Troms fylkeskommune har vært inne på i sitt foreløpige innspill.

Tromsø kommune tar ikke stilling til hvorvidt fondet bør være nasjonalt eller regionalt.

Tildeling og fordeling av midler fra fondet

Tildeling av midler fra Havbruksfondet må etter Tromsø kommunes mening ikke medføre en avkortning av andre tilskudd/inntektsoverføringer fra Staten til kommunene. Kommunens inntekter fra Havbruksfondet må være frie midler som kommunene vil stå fritt til å disponere slik de ønsker. Tromsø kommune bør ta stilling til hvorvidt disse midlene skal avsettes til spesielle formål (f.eks. næringsutvikling) eller om de skal inngå i ordinær drift.

Vi mener at det vil være uhensiktsmessig med andre utbetalingsordninger enn utbetaling med en gang vederlag for økt kapasitet er innbetalt. Dette er en ordning som forvaltningsmessig er enklest. Denne ordningen sikrer også at midlene kommer raskt i bruk og overlater eventuell forvaltning til den enkelte kommune.

Høringsnotatet viser til at den siste tildelingsrunden, med frist 31.12.2016 for innløsning av vederlaget for vekst, ikke vil inngå i den nye ordningen. Tromsø kommune mener at den kapasitetsøkningen som tildeles etter innføring av den nye ordningen må inkluderes i det nye havbruksfondet.

Hoveddelen av fondet bør fordeles mellom kommunene ut fra den enkelte kommunes andel av total MTB lokalitetskapasitet. Tromsø kommune mener at dette vil være en rettferdig fordeling hvor de kommunene som har vært gode til å tilrettelegge for havbruksaktivitet tilgodesees med en relativ større andel av midlene enn de kommuner som i mindre grad har havbruksaktivitet i sitt område.

En mindre del av fondet bør fordeles mellom kommunene ut fra den enkelte kommunes andel av nytildelte/utvidede lokaliteter. Denne tildelingen er ment som en kompensasjon for arbeidet med å tilrettelegge for ny havbruksaktivitet i kommunen. Dette kan også være et insitament til å klarere nye og mer egnede lokaliteter på bekostning av mindre gode lokaliteter.

Forslag til vedtak:

1. Tromsø kommune slutter seg til forslaget om fordelingsnøkkelen som utgjør 20 % til staten, 10 % til fylkeskommunene og 70 % til kommunene.
2. Tromsø kommune mener at det kun er kommuner og fylkeskommuner med oppdrett av laks, ørret eller regnbueørret i sine sjøarealer som bør ha krav på inntekter fra Havbruksfondet.
3. Tromsø kommune mener at hoveddelen av fondet bør fordeles mellom kommunene ut fra den enkelte kommunens andel av total MTB lokalitetskapasitet. En mindre del av fondet bør fordeles mellom kommunene ut fra den enkelte kommunes andel av nytildelte/utvidede lokaliteter.
4. Tildeling av midler fra Havbruksfondet må ikke medføre en avkortning av andre tilskudd/inntektsoverføringer fra Staten til kommunene.
5. Tromsø kommune ønsker utbetaling fra Havbruksfondet med en gang vederlag for økt kapasitet er innbetalt.
6. Tromsø kommune forutsetter at inntektene fra Havbruksfondet er frie midler som kommunen fritt kan disponere.

Bjarte Kristoffersen
Kommunaldirektør

Magne Amundsen
Næringssjef